

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2023 – 2024

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Așa, Ursei,
Pune-ți botul pe genunchii mei –
Și uită-mi-te-n ochi cu bunătate.
Câine frumos, tu știi că ți-s un frate.
Tu ai încredere în mine,
Ciobanule de munte, sălbatec, și ți-e bine,
Să te mângâi cu glasul și cu mâna,
Că simți în mine Gorjul de piatră, strunga*, stâna
Și sarica* și-opincile de-acasă.
Zbârlită blana ți-este mătăsoasă,
Și labele vânjoase ți-s
Ca bâta călușarilor ce te-au trimis.
Colții de fier au însă mușcătura moale
Când îmi apucă mâna-ntre zăbale,
Ca să-mi arate că ți-s drag.
Mă prind de haină-n glumă și mă trag.
Mă-mbie, mă răsfată.
Îmi ieși în drum și-mi sai în față.
Și nasul rece mi-ajunge la mustață.
Te știi al meu și vrei să fiu al tău.
Am scris pe poartă: „Câine rău”.

Tudor Arghezi, *Prietenul*

**strungă* – loc îngrădit într-o stână

**sarică* – manta țărănească lungă, țesută din fire de lână, purtată mai ales de ciobani

Textul 2

Pe 3 ianuarie, pe la prânz, după ce bubuiturile petardelor de Anul Nou se potoliseră și orașul începuse să se liniștească și să-și intre în ritmul său, am decis să merg până la magazinul din colțul străzii, ca să fac o minimă aprovizionare. Am ieșit în curte, iar curtea noastră este cât o terasă mai mare a unui apartament la bloc, flancată de alte garduri și curți. Însă în această curte din centrul orașului, la 20 de minute de mers pe jos de Piața Romană, dintr-o deschizătură anume făcută la baza gardului de uluci, aproape perfect rotundă și identică cu cele din desenele animate cu Tom și Jerry, a ieșit un cap prietenos

de animal care a început să se uite la mine. Și eu m-am uitat la el. Și uite așa ne-am uitat unul la altul vreo cinci minute, fără ca unul dintre noi să facă vreo mișcare. Categorie, era capul unui animal necunoscut mie (oare să fie totuși un șobolan alb? – m-am întrebat în primul moment. Totuși, seamănă mai degrabă cu un urs foarte mic... O fi vreun pui de pisică? Atunci de ce nu miaună?!), posibil sălbatic, posibil periculos. Micul animal nu scotea niciun sunet și părea mai degrabă curios decât speriat. Și-a retras capul de câteva ori în gaură, apoi și-a scos doar boticul, amușinând* aerul de câteva ori. [...] Am năvălit înapoi în casă, chiar nu puteam să trec indiferentă pe lângă un asemenea cap, și am început să urlu: „Avem un animal ciudat în curte!”, un fapt care demonstrează că nu pot gestiona foarte bine situațiile de criză în care toți adulții responsabili fac față.

Nimeni nu m-a crezut. A trebuit să pândesc și să fac poze cu telefonul – animalul chiar exista, nu era în închipuirea mea. Am discutat cu vecinul, s-a oferit să mute niște șandramale din dreptul găurii (comune) în gard sau să-și ducă în casă câinele bătrân, pe Patrocle, ca să nu-l sperie pe posibilul animal fabulos. Primul din viața mea. Apoi, inevitabil, l-am pus pe Facebook... În mod inevitabil, animalul meu din curte capătă like-uri și devine vedetă. E dihor – spun mulți. [...] Da, există dihori domestici. Se cumpără de la petshop, sunt jucăuși și afectuoși, se atașează de stăpân, se scot la plimbare cu hamul. Lumea iubitorilor de dihori mi-era total necunoscută. Totuși, rămâne un mister cum un astfel de dihor, iubăreț și dresat, a ajuns tocmai în curtea noastră. Nu doar sub gard, pentru că ne-am dat seama, continuând investigațiile, că dihorul, bursucul, jderul, hermelina, ratonul sau ce-o fi fost el își întemeiase un cămin în toată regula în curtea noastră. [...] Decupase cu precizie gardul ca să aibă o fereastră spre exterior, eventual o verandă pe unde să ne facă cu mâna. Pe aici, a început să primească mâncare, ne-a luat niște pufuleți din mână și i-a dus în vasele lui apartamente. [...]

Pe Facebook a stârnit o mică isterie. A fost distribuit pe grupuri de iubitori de dihori, dar și la „rozătoare”. Ați pierdut cumva un dihor? Îl recunoaște careva? De unde a fugit? A fost numit „blănosul” și „banditul”. La început, am primit mesaje cu sfaturi – ce mănâncă, ce comportament are, cum să te apropii de el, am primit inclusiv un fișier audio cu niște sunete specifice care o să-l facă să iasă din gaură. Categorie, nu voiam să păstrăm animalul. Nici în cea mai bogată imaginație a mea nu m-aș putea închipui având grijă de un dihor. Apoi, am primit vreo 30 de mesaje de la potențiali iubitori de dihori [...]. Norocul nostru a fost că, prin toate aceste mesaje de întrajutorare dihorească, am dat și de un tânăr biolog, care a venit la noi acasă, prompt și profesionist, cu o cușcă-capcană pe care a montat-o în fața găurii. A umplut-o cu pește din conservă și cu mâncare pentru mâțe. Dihorul a ieșit, în sfârșit, din vizuină și am putut să-l vedem în toată splendoarea lui, dând târcoale cuștii – într-adevăr, un animal fabulos, cu capul lui mic, de ursuleț, dar cu corpul subțire, lung și agil, plus coada, era chiar mai mare decât o mătă și absolut nepotrivit locului în care ne aflam. [...]

Nu era o soluție să rămână acolo, desigur, dar m-am gândit că acele zile de libertate în care și-a construit de unul singur o vizuină și a supraviețuit au fost cea mai frumoasă perioadă din viața lui. Pentru că (am aflat ulterior) era, de fapt, o dihoriță, poate că le va și povesti copiilor și nepoților ce vor deveni animale de apartament cum e să fii un dihor liber și de capul tău. Alte învățăminte ar fi: 1) Suntem atât de alienați* de marile orașe, încât orice animal, în afară de câine, pisică și porumbel, ni se pare de domeniul fantasticului; 2) Facebookul și comunitățile sunt în principiu bune, însă e ușor să se creeze isterii din orice [...]; 3) Dihorul, bursucul, viezurele sau ce-o fi fost el mi-a înveselit atât de mult începutul de an, încât am adoptat o pisică.

Adina Popescu, „Povestea dihorului și ce învățăminte putem trage din ea”,
în *Dilema veche*, ianuarie 2020

*a amușina – a adulmea

*alienat – înstrăinat, îndepărtat

A.

1. Notează, din textul 2, doi termeni care denumesc animale.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Față de animalul apărut în curte, la început, autoarea simte

- a) bucurie și vinovăție.
- b) curiozitate și îngrijorare.
- c) nemulțumire și indignare.
- d) recunoștință și uimire.

Răspunsul corect: .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Patrocle este numele unui

- a) câine din vecini.
- b) grup de pe Facebook.
- c) tânăr biolog.
- d) vecin cumsecade.

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Ursei este

- a) ignorat de ciobani.
- b) ignorat de stăpân.
- c) răsfățat de stăpân.
- d) răsfățat de străini.

Răspunsul corect: .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Stăpânul se teme că va fi mușcat de Ursei.		
Ursei este un câine de talie mare.		
Ursei a fost adus de stăpân din afara țării.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Dihorul este găsit în Piața Romană.		
Adina Popescu aduce dovezi pentru a demonstra existența animalului.		
Autoarea decide să păstreze dihorul găsit.		

6. Precizează felul rimei și măsura primelor patru versuri din textul arghezian. **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Cuvintele subliniate în enunțul „Pe aici, a început să primească mâncare, ne-a luat niște pufuleți din mână și i-a dus în vasele lui apartamente.” sunt utilizate, în ordine, cu:

- a) sens figurat, sens figurat.
- b) sens figurat, sens propriu.
- c) sens propriu, sens figurat.
- d) sens propriu, sens propriu.

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Omonimul cuvântului subliniat în secvența „Totuși, seamănă mai degrabă cu un urs foarte mic...” este utilizat în enunțul:

- a) Agricultorul seamănă grâul toamna târziu.
- b) Desenul seamănă cu un tablou de toamnă.
- c) El mă aseamănă cu un personaj din basme.
- d) Rezultatele testului diferă de la elev la elev.

Răspunsul corect: .

5. Transcrie, din fragmentul următor, trei substantive comune aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza: „poate că le va și povesti copiilor și nepoților ce vor deveni animale de apartament cum e să fii un dihor liber”.

6 puncte

Substantivul selectat	Cazul substantivului selectat

6. Alcătuieste un enunț asertiv, în care pronumele personal, la persoana a II-a, numărul singular să aibă funcția sintactică de atribut (1), și un enunț interogativ, în care substantivul „câine” să aibă funcția sintactică de complement indirect. (2).

6 puncte

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile subordonate din versurile următoare, precizând felul acestora:

„Colții de fier au însă mușcătura moale
Când îmi apucă mâna-ntre zăbale,
Ca să-mi arate că ți-s drag.”.

6 puncte

8. Completează enunțul următor, reprezentând mesajul unui iubitor de animale, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Mi- _____ (a plăcea, condițional-optativ, prezent) să descoperiți frumusețea din ochii _____ (verde) _____ (pisică, numărul singular, cazul genitiv, articulat hotărât) sălbatice, _____ (zărit) într-unul dintre _____ (pas, numărul plural, articulat hotărât) montane.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Scrie un text de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți mesajul textului/o semnificație a textului *Prietenul de Tudor Arghezi*.

În redactarea textului:

- vei preciza mesajul textului/o semnificație a textului, prin referire la tema literară;
- vei menționa patru trăsături ale lui Ursei;
- vei interpreta două figuri de stil diferite, relevante pentru mesaj/semnificație;
- vei prezenta o emoție exprimată/un sentiment exprimat în textul poetic.

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul compunerii este la alegere.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.
